

Meddig terhelhető még a népszerű mentőkutya?

Mancs pofája már szürkül

Mancs, az ország, de egyben világszerte híres mentőkutya népszerűsége napjainkban, ha lehet, még magasabbra ívelt. A Miskolci Spider Speciális Mentőcsoport kutyája, de fogalmazhatnánk úgy is, hogy munkatársa, az elmúlt időszakban számos bevetésen vett részt sikerrel. Mancs már hétéves. Vajon meddig terhelhető még a kutya, meddig bírja még a számára is idegi-fizikai megterheléssel járó munkát?

A kérdést *Lehoczki Lászlónak*, a mentőcsoport vezetőjének, Mancs gazdájának és kiképzőjének tettük fel. Ám mielőtt a válaszokat közreadnánk, érdemes említést tenni arról a jelenetről, amely Miskolcon, pontosabban Diósgyőrben egy fagyfaltozó előtt zajlott le. A mentőcsoport tagjai ezen a napon Sáradsányból érkeztek, ahol egy szerencsétlenül járt, 9 éves kislány holttestét keresték és találták meg a

Bodrog medrében. Amint a helyszínen lévő felfedezték, hogy a mentőcsoport mikrobuszában ott a kutya, egy emberként kérték (vagy inkább követelték), hadd nézzék, érintsék meg.

Az állatok ugyanis a mikrobusz hátsó részébe beépített ketteben utaznak. Amikor kinyílt az ajtó, hatalmas tömeg verődött össze, s mindenki látni, megérinteni szeretne volna a kutyát, amely fáradtan, de hang nélkül tűrte a túlsorduló szeretetet. Az alsó ketteben Radar, Mancs utóda ugyanolyan fegyelmélettel viselte a tolongást, és bár kiugorhattak volna a meglehetősen szűk kettekből, mind a ketten a helyükön maradtak.

– Mancs a bemutatókat, a „villó-gást” viseli el a legnehezebben – mondta később *Lehoczki László*. – Érzem, nem szereti, ha nagy nézőközönség előtt kell produkálnia magát, de nincs más választásunk, mert az ő népszerűsége segít még ismertebbé tenni a mentőcsoportot.

– *Mit gondol, meddig bírja még Mancs? Meddig terhelhető a mentőkutya?*

– Ez a kérdés természetesen nekem is eszembe jutott. Azt szoktam mondani, hogy amíg én lábra állok, neki is talpra kell állnia. Igaz, már szürkül a pofája, ami egy kutyánál a biológiai öregedés jele, de úgy gondolom, még hosszú éveket dolgozhatunk együtt.

– *Mancs az idén hétéves. Egyes kinológusok (kutyaszakértők) szerint az ebek életkorát hárommal meg kell szoroznunk, hogy az emberrel összehasonlítva, valóságos életkorukat megkapjuk. Eszerint a népszerű kutya már 21 esztendő?*

– Nem értek egyet a hármas szorzóval. A kutya állapotát, teljesítményét számtalan tényező befolyásolja. Munkájának minősége függ a tartási körülményektől, az étkeztetéstől, a bánásmódtól. Mancs, ha éppen nincs bevetésen egész nap heverészhet, alhat. Meg is teszi. Nem egzofroztatom feleslegesen. Igaz, saját örömmre sem simogatom, csak akkor jutalmazom, ha utasításra valamit pontosan, helyesen megcsinál. Ha dicséretet kap, az egekig ugrál örömben.

– *Hogyan érezheti meg a kutya mondjuk egy tíz méteres mélységben fekvő ember szagát?*

– Ez is tévedés. Nem a szagot érzem meg, hanem a halott emberből esetlegesen elszabaduló hajszálakat, bőrdarabkákat, a zsírszövet elemeit találja meg a kutya. Vitathatatlan, hogy erre Mancsnak különös képessége van.

– *A bevetések során mennyivel kap több élelmet, mint egyébként?*

– Bármilyen híres és eredményes munkát végző kutyáról van szó, nem szabad elkényeztetni. Ha sokat dolgozik, természetesen többet kap enni, de nem sokkal. Ha elhízna, akkor esetleg elkényelmesedne, terhelhetősége csökkenne, eltelne, s talán nem lenne olyan eredményes, mint most. A súlytöbblet az ízületei rovására menne. Egy föld-rengésnél több százszor kell emelgetni a kutyát, ami nekünk is nagy fizikai megterhelést jelent.

– *Az „utánpótlás”, azaz Radar mentőkutya képességei mennyire azonosak Mancséval?*

– Idővel belőle is jó mentőkutya válik majd. Viszont hátrányban van elődjével szemben. Mancs egyéves korában Egyiptomban kutatott először élők és holtak után. Akkor olyan tapasztalatokat szerzett, amely egyelőre behozhatatlannak bizonyul.

(udvardy)

Az elmúlt évek tapasztalatairól beszélgettünk Tóth Juliannával, az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezete (EDDSZ) megyei képviselőjének vezetőjével, aki igencsak komikusan tartja, hogy az egészségügy az egyik utolsó a népgazdasági ágazatok közül. Mint mondta, utánuk már csak a halászok, vadászok foglalnak helyet a listán.

– *Mikor érezték először szükségét, hogy véleményüket hangosan is kinyilvánítsák?*

– A szakszervezetben belül a két évvel ezelőtti elnökváltás hozott igazán nagy változásokat, 1999-ben került az elnöki székbe *Cser Ágnes*, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) volt főigazgatója, akinek személyében valóban kemény és határozott elnökséget kaptunk. Szervezetünk megalakulása óta folyamatosan jelzi a problémákat a kormány felé, szervezetünk tömegdemonstrációt 1992-ben és '95-ben is. Két éve azonban rájöttünk, mindent önmagunknak kell kiharcolni, egyébként elsöpörnek bennünket.

Vészhelyzet magyar módra

Azóta jobban a sarkunkra állunk, megpróbálunk alkalmazkodni a kor követelményeihez. A tavalyi országos vezetőségi ülésen elhatároztuk, hogy harcot indítunk a 10 százalékos béremelés ügyében, még a költségvetés megszavazása előtt. Korábban is tapasztaltuk már, hogy a tömegtől fél a kormány, éppen ezért egységes demonstrációt kezdeményeztünk országosan.

– *Mi következett ezután?*

– Idén január másodikával lépett hivatalba az új egészségügyi miniszter, *Mikola István*, aki az év eleji országos vezetőségi ülésen együttműködéséről biztosított minket. Mi azonban mindennek ellenére fenntartottuk a sztrájkkészültséget. Korábban, az országos demonstráció előtt egy héttel jelentette be *Gógl Árpád*, akkori miniszter a Ssemelweis-napi százezer forintos juttatást, ám a miniszterváltás után nem voltunk hajlandók tárgyalni vele, mondván, már nem ő az illetékes. Később *Stumpf István* kancelláriaminiszter Mikolát bízta meg a tárgyalásokkal. Márciusban

a Szakszervezetek Együttműködési Fórumával (SZE) megállapodott a kormány a közalkalmazottak ügyében, ám mi ezt mind a mai napig nem vagyunk hajlandók elfogadni, mivel a köztisztviselők helyzetén próbál csupán javítani.

– *Mi volt a kormány legemlékezetesebb „húzása”?*

– Az úgynevezett Ssemelweis-napi támogatásra szánt tízenötmillió forint egy részét Mikola saját hatáskörébe utalták, ami annyit jelent, hogy tulajdonképpen azt kezd vele, amit akar. Kíváncsian vártuk, mi lesz azzal a pénzzel. Végül a három műszakban dolgozók között osztotta szét anélkül, hogy a kamarákat erről előzetesen tájékoztatta volna. Ez azonban belső feszültséget keltett, helyesebb lett volna, ha az intézményeknek adják a pénzt, s nem emelnek ki egy réteget. Volt olyan intézmény is, amely egész egyszerűen visszaküldte ezt az összeget.

A SZE-fel kötött megállapodás értelmében a közalkalmazottakat kárpótolni kellett volna az infláció

mértékének megfelelően, ám a Ssemelweis-napi pótlék miatt – ami egyébként az eredetileg beférgt százezer forinttal ellentétben csupán egyhavi illetményünknek felelt meg – nem kaptuk meg ezt a bérikiegészítést. A közelmúltban az úgynevezett szakmai szorzót 20 százalékkal emelték, ám a gazdasági és műszaki dolgozókra mindez nem vonatkozik. A karbantartókat, gépkocsivezetőket tehát nem tekintik egészségügyi dolgozóknak.

– *Közelednek a választások, nyilván számtalan ígéretet tesznek majd a pártok az egészségügyben dolgozók részére. Milyen változásokat tartanak a legszükségesebbeknek?*

– Nagyon szomorú, hogy a népgazdasági ágazatok közül az egyik utolsó helyet foglaljuk el, utánuk már csak a halászok, vadászok szerepelnek a listán, ezen mindenképpen változtatni kell. Lehetetlen helyzet, hogy az ellátottak anyagi helyzete sok esetben jobb, mint az ellátóké. Ebben az ágazatban, ennyi pénzért ma már csak az dolgozik, akinek hatalmas hivatástudata van, s ezt bizony ki is használja a kormány. Szeptember végén értékeljük majd a kormány eddigi munkáját egy országos ülésen, ahol nyilván hasonló panaszok fognak elhangzani.

K. K.